

اهمیت مسئله علم آموزی و جایگاه رفیع عالم در کلام اهل بیت (ع)

آیت الله جوادی آملی گفت: گرچه مردم موظف اند که عالم بشوند، ولی قبل از اینکه وظیفه مردم مشخص بشود وظیفه علماست که آنها موظف اند مردم را عالم کنند.

آیت الله جوادی آملی گفت: گرچه مردم موظف اند که عالم بشوند، ولی قبل از اینکه وظیفه مردم مشخص بشود وظیفه علماست که آنها موظف اند مردم را عالم کنند.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت الله جوادی آملی در جلسه درس اخلاق هفتگی خود که پنجشنبه بعد از اقامه نماز ظهر و عصر در نمازخانه مسجد احمدآباد شهرستان دماوند برگزار شد با تسلیت ایام شهادت امام محمد باقر (علیه و علی آبائه و ابنائه الاطیبین آلاف التحية و الثناء)، به تبیین اهمیت مسئله علم آموزی و جایگاه رفیع عالم و تعلیم علوم دینی پرداخت و بیان کرد: اگر قرآن کریم و اگر خدای سبحان، تعلّم را بر مردم واجب کرده است قبل از آن، بر علما تعلیم را واجب کرده است، «لِأَنَّ الْعِلْمَ كَانَتْ قَبْلَ الْجَهْلِ». گرچه مردم موظف اند که عالم بشوند، ولی قبل از اینکه وظیفه مردم مشخص بشود وظیفه علما روشن شد که آنها موظف اند مردم را عالم کنند «لِأَنَّ الْعِلْمَ كَانَتْ قَبْلَ الْجَهْلِ».

وی ادامه داد: حدیثی را مرحوم کلینی (رضوان الله تعالی علیه) در کتاب شریف کافی نقل کردند که امام (سلام الله علیه) فرمود علم قبل از جهل است، علم قبل از جهل است یعنی چه؟ ذات اقدس الهی قبل از اینکه جاهل را خلق بکند، عالم را خلق کرد، زیرا آدم (سلام الله علیه) که عالم به اسمای الهی بود «وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا» قبل از دیگران خلق شده است و در درون ما قبل از اینکه ما فراموش بکنیم و ت جاهل بکنیم، علم را خلق کرده است «وَوَيْدَ نَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا * فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» به عبارت دیگر انسان قبل از اینکه جاهل بشود عالم بود و عالم به دنیا آمد. جهل یک سلسله غرائز و اغراضی است که روی علم را پوشانده است؛ لذا حضرت فرمود: «لِأَنَّ الْعِلْمَ كَانَتْ قَبْلَ الْجَهْلِ».

این استاد برجسته حوزه علمیه قم در تبیین رسالت علما اذعان کرد: علما وظیفه شان این است که هم از آن سابقه خود پاسداری کنند و هم از سابقه ساختار خلقت حمایت کنند، نگذارند جهل پیدا بشود، چون اگر خدای ناکرده جامعه ای جاهل بود، هم بیراهه می رود هم راه دیگران را می بندد و اگر عالم بود نه بیراهه می رود و نه راه دیگران را می بندد؛ یک سلسله علوم است که مهمان ما هستند؛ یعنی ما آنچه که در حوزه ها می خوانیم یا در دانشگاه ها یاد می گیریم اینها مهمان اند. میزبان و صاحبخانه آن علم فطری است که فرمود: «وَوَيْدَ نَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا * فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا». لذا همه ما موظف هستیم که آن مهمان را در کنار میزبان حفظ بکنیم. اگر ما در حوزه و دانشگاه علمی تحصیل کردیم که با صاحبخانه بسازد، راحت زندگی می کنیم. هیچ غوغایی در درون ما نیست و هیچ چیزی هم ما را نمی فروشد و ما هم خود را به هیچ چیزی نمی فروشیم، زیرا صاحبخانه در این خانه را محکم بسته است و مزاحم را راه نمی دهد. ولی اگر خدای ناکرده مهمانی دعوت کردیم که با صاحبخانه نساخت اولین ضرر را خود ما می کنیم.

آیت الله جوادی آملی با اشاره به روایتی از حضرت امیر (علیه السلام) بیان کرد: امیر المؤمنین (سلام الله علیه) فرمود: «رُبَّ عَالِمٍ قَدْ قَتَلَهُ جَهْلُهُ وَ عِلْمُهُ مَعَهُ [لَمْ يَنْفَعَهُ] لَا يَنْفَعُهُ»؛ چه بسا عالمان حوزه و یا دانشگاه اند که درس خوانند و عالم اند، ولی کشته جهل هستند. در جهاد درون، جهل اینها بر اینها مسلط شد و آنها را از پا درآورد، در بخشی دیگر فرمود: «كَمْ مِنْ عَقْلٍ أُسِيرَ تَحْتَ هَوَى أَمِيرٍ»، چه بسیار عقل اند که در آن نبرد داخلی و جهاد درونی، به اسارت نفس در می آیند، به اسارت غرور و خواسته ها در می آیند و آنچه را می خواهند بر عقلشان حاکم است. بنابراین وظیفه عالمان و مسئولان حوزه علمیه این است که اولاً میزبان را بشناسند و مهمانی دعوت کنند که با میزبان بسازد؛ وقتی حرم امن خود را پاسداری کردند آنگاه به دیگران بپردازند و دیگران را عالم بکنند.